

2023 har varit ett ovanligt lyckosamt år för föreningen TuRe och mycket har hänt enligt min mening/Göran, ordförande i TuRe

1. Lånen från lokala långivare har kunnat återbetalas

Förningens ekonomi har stärkts genom försäljning av avstyckad tomt.

2. SÄBO särskilda boende Sjöbacka

Ett oväntat förslag till beslut i Äldrenämnden skulle innebära att det särskilda boendet Sjöbacka i Tavselsjö skulle flyttas till ett stort nybyggt komplex på Teg. Effekterna på bygden och dess invånare skulle bli stora och ett 10-tal arbetsplatser skulle försvinna. Arbetet med att övertyga politikerna om det olämpliga i detta förslag har pågått under hela året och viss framgång har nåtts genom att en fördjupad undersökning har startats av äldreförvaltningen gällande Sjöbacka. Beslut i äldrenämnden beräknas tidigast ske i maj 2024 toligen inte förrän hösten 2024

3. Samarbeten med högskolor

Under året så har vi lyckats få ett samarbete med flera högskolor och forskningsinstitut

- a. Smart Landsbygd som innebär en studie hur autonoma fordon skulle kunna implementeras i Tavselsjö-Rödåbygden. Bygger på en idé om en lokal kollektivtrafik, 8n som väcktes 2018 vid ett öppet TuRe möte i Rödåsel. Detta ledde till en stödfinansiering från Vinnova på upp till 8 miljoner. Genomförs som ett living lab, forskningen flyttar ut i verkligheten denna gång i vår bygd. Fem företag och två föreningar har gått med som lokala partners i projektet, som också har regionala aktörer som medfinansierande partners såsom Umeå kommun, Bussgods, Länstrafiken, Region Västerbotten och INAB. ingår. Väg- och transportforskningsinstitutet, VTI leder projektet med stöd av Lunds Tekniska Högskola. TuRe leder ett av arbetspaketen och har anlitat Mårten Edberg som projektledare för detta. TuRe medfinansierar 55 procent eller totalt upp till 261 250 kr under 3 år.
- b. Som en uppföljning söks även medel för att genomföra systemdemonstratorer som kan bestå tester och experiment. De kan vara ett verktyg för att nå "en mission", som kan skapas som en del av ett missionorienterat arbetssätt eller vara en del av en portfölj inom ett strategiskt innovationsprogram.
- c. TuRe har erbjudit Arkitekthögskolan i Umeå UMA studenter i årsgrupp 4 och 5 att göra sina slutarbeten med Rödå-Tavselsjö som bas och exempel. sex studenter tyckte det var intressant och startar sina projekt våren 2024.
- d. Kontakter med Geografiska institutionen vid Umeå Universitet har lett till studieresor i vår bygd och en sådan genomförs under början av 2024.

4. Landsbygdsprogrammet Umeå Kommun

Umeå kommun har jobbat med att revidera Landsbygdsprogrammet som togs fram år 2018. Där har TuRe aktivt lämnat synpunkter och remissvar via Bygderådet Umeå med intentionen att vår landsbygd ska få ökande möjligheter att bli en del av den växande Umeå kommun.

Landsbygden har möjligheter som den centrala staden saknar, vilket vi har fokuserat på i våra yttranden.

5. Umeå kommuns landsbygdsråd LBR

Rådet som varit aktivt några år ser ut att börja få former för sin verksamhet. Det fem ledamöter som bor i vår bygd och som företräder fyra olika organisationer och där tre är medlemmar i TuRe. Från Bygderådet Alf Söderlund, (ordförande i Bygderådet), från LRF, Per-Gunnar Olofsson, från Företagarna Umeå, Torbjörn Wennebro, Heleneborg och dessutom Johanna Engström, Signilsbäck, från enskilt företag, Emma Borneberg, Långviken. Övriga ledamöter i LBR representerar enskilda, föreningar, universiteten i Umeå och företag och har därmed satt LBR på kartan som en möjlig påverkansgrupp. Det sker framför allt genom att i tidigt stadium ta upp frågor från folk i bygden och därmed kunna påverka politiska beslut som berör Umeås landsbygd.

6. Coronapandemin

Pandemin lärde oss att umgås digitalt via internet där inte minst hybrid möten under år 2023 har utvecklats genom den utrustning som finns i vårt konferensrum på Wårdshuset. Där finns en stor skärm och 360 grad kamera med mikrofon som TBN sponsrat och som gör att alla som deltar i konferensrummet kan synas för de som ansluts via nätet. Det är en investering som underlättar för föreningar och företag att smidigt sammanträda utan att behöva åka till en specifik plats. TuRe har också målat om rummet köpt nya konferensmöbler, mörkläggningsgardiner, klädhängare. Återstår att under år 2024 förbättra belysningen så att reflexer och motljus undviks.

7. Klimatrapport

Den förändrade synen på hur klimatpåverkande utsläpp måste ingå i beslutsunderlagen gäller även landsbygden. Visserligen har vi kunnat konstatera att en undersökning på postnummernivå visar att de orter med långa pendlingsavstånd är inte värst när det gäller CO₂-utsläpp vilket man skulle tro om bilkörning skulle vara avgörande. Umeås centrala delar ligger högre än t.ex. Rödåsel. I vårt område finns också stora arealer som absorberar koldioxid. Detta gör att landsbygden i Umeå enligt denna beräkning sammantaget är en CO₂-absorbent.

8. Företagslokaler

Förutom att på olika sätt stimulera byggande i vår bygd så att antalet innevånare ökar lika mycket procentuellt som centrala stan och de större tätorterna har TuRe konstaterat att det är lika viktigt att utveckla arbetsplatser på landsbygden. Det har inkommit förslag till styrelsen att de borde ordnas verkstadslokaler i vårt område. Kontakter med kommunen näringslivsavdelning visar att det hittills saknats kommunal mark som på samma sätt som i centrala kan erbjudas intresserade företag. Boende kombinerat med närliggande företag kan passa IT företag och E-handel men även kontor som hubbar för att delvis jobba hemifrån borde eftersträvas. Arbetet med denna gren av utvecklingen har införlivats i TuRes arbete under året.

9. Wårdshuset

Wårdshuset före detta kyrkans prästgård och tillhörande markområden Tavselsjö 6:22 och 7:8 utgör föreningen största ekonomiska åtagande. Genom att sälja en del av 7:8 mars 2023 så har föreningens ekonomi stärkts genom en engångsbetalning och de lånsom välvilligt ställts ut till föreningen av, till största delen lokala enskilda och föreningen TBN (totalt 18 långgivare) har kunnat betalas tillbaka. Det betyder att föreningen har klarat sig på ideella arbetsinsatser, uthyrning av lokaler, externa projektbidrag och utan årliga medlemsavgifter vilket får anses unikt i en förening av vårt slag.

Wårdshuset har underhållits och succesivt renoverats under åren. Under 2023 har Lois Olofsson, Leif Carlsson, Mikael Baudin och P-G Olofsson utfört reparationer och förbättringsåtgärder. Det handlar bl.a. om löpande tillsyn av teknisk utrustning som kylmaskin, värmepump, strömtillförsel, sandning och snöskottning, ledning av anlitade hantverkare, dessutom uppsättning av dämpande panel i rum 106, byte av lås i entrédörr till elektroniskt lås med möjlighet till fjärrstyrning, tagit bort vägg mellan rum 102 och 103 och flyttat kablar som berörts av förändringar.

I slutet av 2023 valde två av våra hyresgäster att flytta sina kontor till annan plats. Sävar fröplant som hyrt rum 201 och 204 har flyttat in till Umeå med sin e-handel. Blåeld som även hyrt rum 208 har valt att inte längre hyra det.

10. Tavselsjö 7:28

Försäljningen av tomt Tavselsjö 7:28 (del av 7:8) till företaget PEAB hade som mål att bygget av 30 insatslägenheter (döpt av PEAB till Sjöutsikten) skulle vara påbörjat under år 2023. På grund av de marknadsläge som uppstått har PEAB valt att pausa bygget och avvakta läget (på samma sätt som skett med andra planerade projekt i Sverige). De arbetar med att undersöka möjliga kostnadsreduceringar och fullfölja bildande av vägsamfällighet för del av Strandvägen samt ge VAKIN underlag för VA till fastigheten.

11. Kvarvarande byggmöjligheter utöver Sjöutsikten

I den detaljplan som är framtagen för Tavselsjö 6:22 och 7:28 finns även möjligheter att bebygga 6:22 med två flyglar och en del under mark nedanför Wårdshuset mot sjön. Det ligger på föreningen att ta initiativ till detta. Det är möjligt enligt detaljplan med både lägenheter och företagslokaler. Styrelsen har inte aktiverad denna möjlighet under år 2023.

12. Projekt ÖGA

En arbetsgrupp döpt till ÖGA med deltagare från bl.a. Österbacka, Gravuå, Norrby och Avunda under ledning av Kenneth Marklund har jobbat med att skapa lokala leder och fitidsaktiviteter i sina byar. Kenneth har fått hjälp av Alf Söderlund och TuRe har bidragit med projektredovisning för det av Umeå kommun särskilda landsbygdsstöd till föreningar som lämnats till projekt ÖGA.

13. Ställplats Tavselsjö

Per-Gunnar Olofsson från TuRes styrelse har anlagt och skött om den ställplats för husbilar som ligger nedanför gamla kyrkogården. Där kan de som använder platsen och torrtoan frivilligt erlægga betalning via swish. Det har skett i samråd med Tavselsjö Samfällighetsförening (TSF) som äger strandremsan. TSF har under 2023 beslutat att själva ta över skötsel och underhåll, det beräknas ske under 2024.

14. Vandringsled Överrödå

Överrödå bygdeförening har framgångsrikt underledning av sin ordförande Evelina Åström jobbat med att anlägga en vandringsled parallellt med väg 363. TuRe har bidragit med rådgivning via Alf Söderlund, Mårten Edlund och Göran Sundqvist. Föreningen i Överrödå bygdeförening har arbetat fram ett stort omfattande underlag för att kunna söka medel för byggandet från Leader Idériket/Jordbruksverket. Idérikets styrelse har lämnat positivt förhandsbesked och före sommaren 2024 planeras en ansökan skickas in. Underlagen för ansökan innefattar och tillstånd och positiva yttranden från olika myndigheter som Trafikverket, Länsstyrelsen samt från Region Västerbotten, Vindelns kommun, markägare, företag och enskilda. Byggstart beräknas våren 2025 om Leader Idériket och Jordbruksverket godkänner ansökan. Vid ett positivt beslut har TURE:s styrelse accepterat att stödja föreningen med likviditetstån i väntan på att Jordbruksverket ska betala ut sitt ekonomiska stöd. TuRe har även åtagit sig fortsatt rådgivning i samband med projektet.

15. Familjedag

Den 15 juli 11.00-15.00 2023 genomförde Wårdhusets servering en familjedag med säljstånd och aktiviteter. Per-Gunnar Olofsson tillsammans med delar av styrelsen höll i den del som TuRe ansvarade för bl. a. parkering, trafikledning, underhållning och arrangemanget i stort. Wårdshuset servering fördelade platser för stånd och hade servering, grill och glasskiosk öppen under dagen. Familjedagen var välbesökt och besökarna kunde köpa hembakat, hantverksprodukter, musikunderhållning, veteranfordon, boule, musik i kyrkan, , glass, hamburgare, mat och fika. Planen är att genomföra familjedagen igen den 14 juli 2024 med några nya inslag.

16. TuRe fredagslunch

De populära luncherna som har genomförts 5 ggr under år 2023 tillsammans med serveringen på Wårdshuset. De har genomförts i samband med månadsslut. Tanken är att kunna samla medlemmar och andra intresserade av information om vad som händer i vår bygd och samtidigt äta eller fika på Wårdshusets servering. Företag och föreningar har haft möjlighet att presentera sin verksamhet och aktiviteter. Intresset ha varit stort och i medeltal har 40 personer deltagit. En bidragande orsak till det stora intresset beror på att Per-Gunnar Olofsson har planerat, bjudit in och genomfört luncherna på ett föredömligt sätt.

17. Biosfärområde Vindelälven-Juhttátahkka

TuRes styrelses företrädare i styrelse för föreningen Biosfärområde Vindelälven-Juhttátahkka har under år 2023 varit Joakim Ljadas. TuRe har varit engagerat på lite olika sätt sedan starten av biosfärsområdet. Biosfärområde är Sveriges största och sträcker sig närmare 50 mil från fjäll till kust, genom både stad och land.

Det omfattar storslagna fjällmiljöer, väldiga skogslandskap och en naturskön kust. Föreningen Vindelälven-Juhttátahkka arbetar för att testa nya metoder och eftersöka ny kunskap för hur vi lever och verkar längs älven, samtidigt som natur och kultur omhändertas på ett hållbart sätt. Biosfärområdet fungerar som en neutral arena där olika intressegrupper kan mötas och tillsammans kan föra diskussioner, stärka organisering och lokalt engagemang för hållbar utveckling, samt förbättra samverkan inom och mellan areella näringarna.

18. Skolorna på landsbygden

Skolorna på landsbygden i Umeåregionen och närliggande kommuner har åter kommit att ifrågasättas. TuRe uppfattning är och ha varit att skolorna på landsbygden är oerhört viktiga för att byar ska överleva. Det florerar åter idéer om att eleverna på landsbygdsområdena ska slussas in till större skolor i tätorterna. Motivet säg vara att det ska bli billigare för kommunerna. Uppenbart utan att man tagit hänsyn till effekterna på byarna, med risk att familjer som driver företag väljer andra orter om skolan försvinner.

Det påstås också att utbildningen ska bli bättre trots att det inte har ett tydligt stöd forskarvärlden. Umeå kommun har lyckligtvis valt att behålla landsbygdsskolor och även genomfört ett omfattande uppgradering av Bullmarks skola. Ett nytt men välkommet problem har uppstått genom att framför allt köer har uppstått till förskolorna. Kommunen planerar för att bygga nya förskolor i Tavselsjö och Rödåsel men löptiderna är långa och det är frustrerande då många barnfamiljer får knepiga transportproblem med att skjutsa barn till och från skolan på andra orter. I Tavselsjö snett nordväst om dagens skola pågår en detaljplaneprocess för 6-8 förskoleavdelningar. I väntan på den ska en tillfällig etablering ske i Långviksvallen med målet invigning hösten 2024. I Rödåsel vill kommunen bygga om det är möjligt att komma över mer mark. Alf Söderlund har jobbat med att få politiker och förvaltningar att förstå behovet av förskolorna och skolorna är viktiga för ett fungerande samhälle.

19. Tavselsjö 7:8

I samband med köpet av prästgården i Tavselsjö fick TuRe möjlighet att förvärva kyrkans mark mellan kyrkan och matboa. Det är del av Tavselsjö 7:8 som även ingick i det planprogram som upprättades inför senare detaljplaner. PEAB var intresserad att fortsätta att förvärva även detta område för att bygga radhus anpassade i miljön i området. De gick därför in tillsammans med TuRe med en förhandsansökan om detaljplan. Byggnadsnämnden beviljade att en detaljplan skulle upprättas. Arbetet har dock inte påbörjats av kommunen.

Styrelsen i TuRe har upprättat ett förslag till köpeavtal men PEAB har i den rådande situationen på byggmarknaden valt att inte skriva någon överenskommelse i nuläget. TuRe har därför möjlighet att även undersöka intresse med andra leverantörer av byggande av bostadsområden. Närmast ICA Matboa kan det finnas intresse av byggande av verksamhetslokaler eller bostäder.

20. Ekonomi

Ekonomisk redovisning och ansvarsförbindelser redovisade per den 31 dec 2023. Föreningen har under år 2023 fortsatt att investera i Wårdshuset. I övrigt har verksamheten bedrivits på samma sätt som tidigare. Gällande de lån föreningen tog i samband med köpet av Wårdshuset, köksrenoveringen samt Kyrkbacken projektet, har merparten återbetalats under året.

Noteringar:

- Föreningens soliditet har under 2023 ökat från 70% vid årets start till 86,4% vid årets slut (= Eget kapital/bokförda tillgångar).
- Kvarvarande mark samt den fastighet som föreningen äger är försiktigt värderade i balansräkningen.
- Avskrivningar har gjorts på inventarier samt fastighet enligt plan.
- TuRe har fått in 28 nya medlemmar under år 2023 och har nu 203 medlemmar

Övrigt:

Reservfonden uppgår vid bokslutet till 799 464 kronor, vilket är detsamma som vid föregående bokslut. Särskilda ansvarsförbindelser som kan ta delar av resurserna i reservfonden i anspråk är:

- färdigställandet av brukningsvägen i Sunnansjö/Långviksvallen
 - långsiktiga ansvar för underhåll och utveckling av bygdens brukningsvägar och leder
- Föreningen har åtaganden i form av projektmedel som erhållits i form av förskott men inte redovisats med projektkostnader än vilket betyder att vi kan bli återbetalningsskyldiga av delar eller hela beloppen.

För mer detaljer om föreningens ekonomiska ställning och resultat hänvisas till resultat och balansräkningar med tillhörande noter.

Styrelsens förslag till föreningsstämman att besluta om, är att överföra årets resultat 0 kronor i ny räkning och att i övrigt fastställa Balans- och resultaträkningen.

21. Revisorerna

Valda revisorer är Sune Nilsson och Mårten Edberg.

22. Valberedningen

Vid stämman 2022 valdes till valberedning under 2022 och inför stämman 2023: Almer Holmberg, Näset (sammanställande), Nils-Ola Andersson, Lillsjöberg och Evelina Åström, Överrödå.

23. Styrelsen 2023

Styrelsen har bestått av åtta ledamöter:

Göran Sundqvist, ordförande	Svedjan
Alf Söderlund vice ordförande	Rödåsel
Carina Wiro, sekreterare	Selet
Lois Olofsson, ledamot	Övre Näset
Joakim Ljadas, ledamot	Rödåsel
Leif Carlson, ledamot	Näset/Öbacka
Per-Gunnar Olofsson, ledamot	Över Näset
Mikael Baudin, ledamot	Lia

Konsult utanför styrelsen:

Helen Helmersson har skött föreningens ekonomiska redovisning under 2023.

En stor del av styrelsens arbete i föreningen har skett genom projektgrupperna och genom styrelsemedlemmarnas insatser samt kommunikation över internet och telefon.

24. Slutord

Styrelsen vill rikta ett stort tack till alla, medlemmar och andra, som på olika sätt bidragit till föreningens verksamhet med att utveckla bygden i och runt Tavselsjö-Rödå bygden.

Tavselsjö 2024-05-31

Styrelsen för Tavselsjö- och Rödåbygdens utveckling, Ekonomisk Förening

Göran Sundqvist

Alf Söderlund

Carina Wirth

Per-Gunnar Olofsson

Leif Carlsson

Lois Olofsson

Mikael Baudin

Jokaim Ljadas